

Nowy rok 2026 z sercem dla natury – 10 postanowień noworocznych

**Poświęteczne
eko-porady**

**Elektroodpady – skarbnica
surowców w zasięgu ręki**

■ Od lewej: Beata Cegielska – dyrektor finansowy,
Henryk Drzewiecki – prezes zarządu, Magdalena Kowalczyk – dyrektor,
Krzysztof Maślanka – zastępca dyrektora

Niech Rok 2026 będzie czasem spokoju, optymizmu i dobrych zmian.

Niech przyniesie mądre decyzje, odpowiedzialne wybory
oraz troskę o środowisko naturalne, które jest naszym wspólnym dobrem.

Każdy świadomy gest – od racjonalnego korzystania z zasobów po właściwą segregację odpadów –
niech stanie się krokiem ku czystszyemu i zdrowszemu otoczeniu.

Życzę pomyślności, życzliwości i działań
podejmowanych w duchu odpowiedzialności za przyszłe pokolenia.

Szczęśliwego Roku 2026!

W imieniu własnym, Pracowników oraz Rady Nadzorczej MZGOK Sp. z o.o. w Koninie

Henryk Drzewiecki
Prezes Zarządu

Od kosza do recyklingu, czyli świąteczne odpady pod lupą

Dlaczego po świętach jest więcej odpadów?

Okres świąteczny to czas intensywnej konsumpcji – i nie chodzi tu jedynie o pyszne, tradycyjne potrawy. Wzmoczone zakupy oznaczają większą liczbę opakowań: kartonów po prezentach, ozdobnych papierów, toreb, plastikowych wypełniaczy, folii ochronnych, metalowych puszek, a także odpadów organicznych wynikających z przygotowywania bogatszych niż zwykle posiłków. Europejskie analizy potwierdzają, że to właśnie w trakcie świąt oraz tuż po nich generujemy największą ilość odpadów opakowaniowych w całym roku.

Niestety, mimo licznych akcji edukacyjno-uświadamiających, nadal nie wszystkie odpady trafiają tam, gdzie powinny. A przecież wiele z nich – po rozdzieleniu i odpowiednim posegregowaniu mogłaby wrócić do obiegu jako wartościowy surowiec. Recykling to nie tylko sposób na ograniczenie zanieczyszczania środowiska, ale również metoda na zmniejszenie zużycia energii, emisji CO₂ oraz eksploatacji surowców pierwotnych. A więc w praktyce: każda kartonowa torba, każda plastikowa butelka i każdy metalowy kapsel mają realną wartość, jeśli trafią tam, gdzie powinny.

Niebieski, żółty, zielony, brązowy – kolor ma znaczenie

Kluczem do skutecznego recyklingu jest odpowiednia segregacja. Po świętach w naszych domach pojawia się wiele rodzajów odpadów, które łatwo prawidłowo posegregować – wystarczy znać podstawowe zasady:

– **niebieski pojemnik – papier i karton** – tu wrzucamy czyste pudełka, kartony po prezentach, papier opakowaniowy (ale bez folii, brokatu i metalizowanych elementów). Jeśli coś błyszczy lub ma warstwę plastiku – nie nadaje się do papieru.

Zapach pomarańczy z cynamonem, dostojna choinka, migoczące światełka, a pod zielonymi gałęziami – prezenty z wielkimi kokardami. Wiele domów w okresie Bożego Narodzenia zmienia się w prawdziwe, bajkowe krainy, w których można choć na chwilę odpocząć od codzienności. A po świętach? No cóż! Choinka już nie taka dostojna, a po radości pozostaje... lawina odpadów. Jak poradzić sobie z poświątecznym „tsunami”? Na szczęście z pomocą spieszą specjaliści z Miejskiego Zakładu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Koninie, którzy podpowiadają, jak w duchu ekologii i zgodnie z przepisami zmniejszyć ciężar świątecznych odpadów.

- **żółty pojemnik – plastik i metale** – do tego pojemnika powinny trafić plastikowe torebki i folie, opakowania po słodyczach, plastikowe tacki, butelki, puszki, nakrętki, a także aluminiowe formy po wypiekach.
- **brązowy pojemnik – bioodpady** – to miejsce na resztki jedzenia, obierki, łupiny, skorupki, fusy i inne roślinne odpady, które mogą ulec biodegradacji. Wyjątek stanowią odpady pochodzenia zwierzęcego: mięso, kości czy sery – te powinny trafić do odpadów zmieszanych.
- **zielone odpady i choinki naturalne** – naturalne choinki, po usunięciu ozdób, można oddać do specjalnych zbiórek zielonych odpadów lub zawieźć do PSZOK-u. Tam są rozdrabniane i trafiają do biokompostowni. Właściciele ogrodów mają jeszcze więcej możliwości – mogą wykorzystać gałęzie jako ściółkę lub przekompostować je we własnym kompostowniku. To ekologiczne i łatwe rozwiązanie daje drzewku „drugie życie”.
- **dekoracje wielokrotnego użytku** – bombki, girlandy, lampki czy pudełka po prezentach warto przechowywać przez kolejne lata. Jednorazowe ozdoby – zwłaszcza z plastiku – generują niepotrzebne odpady. Jeśli coś jest piękne i trwałe, nie musi trafić do kosza po jednym sezonie.

Oto kilka przykładów, jak duże znaczenie ma poprawna segregacja:

- drewno z choinki może zostać przetrzebione na kompost, ściółkę lub nawóz. To naturalny sposób na powrót składników odżywczych do gleby,
- kartony i papier wracają jako makulatura, dzięki czemu ratujemy drzewa i zmniejszamy zużycie energii w procesach produkcyjnych,
- plastiki i metale, takie jak puszki czy nakrętki, po recyklingu stają się surowcem do produkcji kolejnych opakowań czy przedmiotów codziennego użytku,
- bioodpady, zamiast emitować metan na składowisku, mogą zostać przetworzone na wartościowy kompost,
- dekoracje wielorazowe ograniczają potrzebę ciągłego kupowania nowych ozdób, co wpływa zarówno na środowisko, jak i na domowy budżet.

Zróbmy świąteczny prezent przyrodzie!

Czy naprawdę każdego roku potrzebujemy nowej choinki, nowych bombek i kolejnych plastikowych łańcuchów? A może warto podejść do zakupów z większą rozważą – z myślą o środowisku i o własnej kieszeni? To samo dotyczy prezentów. Jeśli opakowanie jest potrzebne, można wykorzystać torby materiałowe, pudełka wielorazowe, szary papier, a nawet... stare gazety czy mapy, które odpowiednio ozdobione, wyglądają wyjątkowo stylowo i nie obciążają natury. Bo ekologia to nie tylko segregacja. To również świadome decyzje: kupowanie mniej, kupowanie lepiej i ponowne wykorzystywanie tego, co już mamy.

Święta mogą być piękne, rodzinne i pachnące piernikiem, a jednocześnie przyjazne dla środowiska. Wystarczy kilka prostych kroków, by magia grudnia nie kończyła się w styczniu na przepełnionych pojemnikach na odpady.

Dlaczego warto segregować?

Odpady segregowane, trafiające do odpowiednich procesów odzysku, zmniejszają udział odpadów zmieszanych, które najbardziej obciążają środowisko i są najdroższe w zagospodarowaniu. Dlatego recykling po świętach nie powinien być jedynie modnym trendem, ale przyzwyczajeniem, nawykiem stwarzającym realną szansę, aby świąteczna radość nie pozostawiła po sobie śladu w postaci kolejnych ton odpadów.

Drugie życie ukryte w elektroodpadach

Elektroodpady są jednym z najszybciej rosnących strumieni odpadów na świecie. Choć na pierwszy rzut oka wydają się bezwartościowe, w ich wnętrzu skrywają się cenne surowce: miedź, aluminium, srebro, złoto, pallad, a nawet rzadkie pierwiastki ziem rzadkich wykorzystywane w nowoczesnych technologiach. Współczesne smartfony czy laptopy mogą zawierać dosłownie gramowe ułamki metali szlachetnych, ale w skali masowej to prawdziwe złoża. Proces odzysku surowców przypomina swoistą współczesną „urban mining” – górnictwo miejskie. Zamiast drążyć ziemię w poszukiwaniu rudy, odzyskuje się to, co już krąży w naszym społeczeństwie. To nie tylko bardziej ekologiczne rozwiązanie, ale także znacznie mniej energochłonne. Recykling jednej tony telefonów komórkowych pozwala uzyskać blisko 100 razy więcej złota niż z tony rudy złota. W fabrykach recyklingu odpady są rozdrabniane, sortowane i przetwarzane tak, by odzyskać metale, tworzywa sztuczne czy szkło, które później ponownie trafiają do obiegu przemysłowego. I choć proces wydaje się technologicznie futurystyczny, w rzeczywistości jego przyszłość zależy od nas samych. To w naszych domach znajduje się pierwszy etap recyklingowej przygody. Co kryje się w naszych urządzeniach?

- Metale szlachetne: układy scalone, styki.

Odzysk surowców e-odpady w domu

Elektronika to najszybciej rosnący strumień odpadów na świecie. Wraz ze wzrostem liczby urządzeń elektronicznych, słuchawki, laptopy, suszarki, żarówki LED czy baterie – wszystkie z czasem przestają działać. To elektroodpady, a Polacy generują ich coraz więcej: średnio 13 kg na osobę. Zużyte urządzenia stanowią zagrożenie dla środowiska i zdrowia. Nasuwa się więc zasadnicze pytanie: Co zrobić z elektroodpadami, aby?

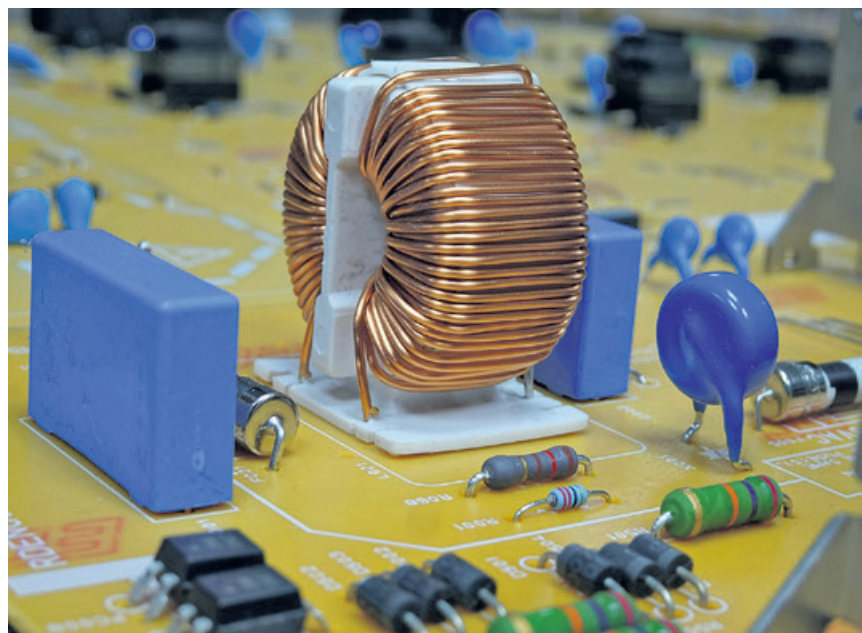
CHECKLISTA: Co robić z elektroodpadami w domu?

- ✓ **1. Sprawdź, czy to naprawdę e-odpad**
 - Czy urządzenie działa? → napraw / oddaj / przekaż dalej.
 - Czy jest zepsute, niekompletne lub niebezpieczne? → to e-odpad!
 - Pamiętaj: ładowarka, kabel, zabawka elektroniczna, szczoteczka elektryczna, żarówka LED, pilot, słuchawki – to też elektroodpady.
- ✓ **2. Nigdy nie wyrzucaj elektroniki do kosza**
 - Zakaz dotyczy nawet najmniejszych elementów (bateria „pastylka”, pendrive, uszkodzony kabel).
 - E-odpady zawierają metale ciężkie i substancje toksyczne.
- ✓ **3. Zbierz drobne elektroodpady w domu osobno**
 - Wyznacz małe pudełko na: baterie, żarówki, ładowarki, słuchawki, piloty, powerbanki.
 - Raz w miesiącu sprawdź, co można oddać do recyklingu.
- ✓ **4. Odszukaj najbliższy punkt zbiórki**
 - PSZOK (Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych) – główne miejsce oddawania sprzętu.
 - Sklepy RTV/AGD, markety budowlane, poczta – często mają pojemniki na małe elektroodpady.
 - Sprawdź mapę punktów na stronie gminy.
- ✓ **5. Korzystaj z programu „1 za 1”**
 - Kupując nową pralkę, lodówkę, TV, odkurzacz – sklep musi przyjąć stary sprzęt tego samego typu.
 - Przy zakupie żarówek czy baterii możesz oddać zużyte odpowiedniki.
- ✓ **6. Nie rozbieraj sprzętu samodzielnie**
 - W bateriach litowych istnieje ryzyko zapłonu.
 - Świetlówki zawierają rtęć.
 - Demontaż zostaw specjalistom.
- ✓ **7. Myśl o drugim życiu sprzętu**
 - Działające urządzenia przekazuj: szkołom, organizacjom, bibliotekom, rodzinie.
 - Telefony i laptopy przed przekazaniem wyzeruj lub poproś o pomoc w zabezpieczeniu danych.
- ✓ **8. Uważaj na przechowywanie baterii**
 - Trzymaj je w suchym miejscu, z dala od dzieci i źródeł ciepła.
 - Unikaj kontaktu biegunów – np. włóż baterie do woreczka lub zaklej końcówki taśmą.
- ✓ **9. Odbiór dużych sprzętów z domu**
 - Sprawdź, czy gmina lub firma recyklingowa oferuje darmowy odbiór lodówek, pralek, telewizorów.
 - To najbezpieczniejszy sposób pozbycia się dużych elektroodpadów.
- ✓ **10. Rób to regularnie**
 - Raz na kwartał przejrzyj szafy, szuflady i garaż.
 - Wyrób nawyk odkładania elektroodpadów do osobnego pojemnika.

z elektroodpadów, co z nimi zrobić?

Urządzeń w naszych domach rośnie również problem z ich zagospodarowaniem. Telefony, ładowarki i stają się elektroodpadami. Według szacunków Europy rocznie powstaje około 12 mln ton odpadów elektronicznych (e-odpady) to nie tylko odpady – to cenne zasoby, ale też potencjalne zagrożenie, które nie szkodzi środowisku – a pomagają gospodarce?

- Miedź i aluminium: kable, silniki, obudowy.
- Tworzywa sztuczne: obudowy, elementy konstrukcyjne.
- Szkło i ceramika: ekrany, lampy.
- Substancje niebezpieczne (rtęć, ołów, kadm, freony): baterie, świetlówki, lodówki, starsze telewizory.
- Nieodpowiednie składowanie lub rozbieranie urządzeń może prowadzić do skażenia gleby,
- Demontowane – usuwane są baterie, ekrany, obudowy, elementy elektroniczne.
- Rozdrabnianie i separowanie – za pomocą separatorów magnetycznych, optycznych i powietrznych oddziela się poszczególne frakcje: metale, plastyki, szkło.
- Oczyszczane i przygotowywane do ponownego użycia – trafiają do hut, odlewni lub fabryk tworzyw.

powietrza i wód gruntowych. Dlatego elektroodpadów nie wolno wyrzucać do zwykłego kosza!

Co dzieje się z elektroodpadami po przekazaniu do recyklingu?

Recykling elektroodpadów to precyzyjny proces, który ma na celu maksymalne wykorzystanie każdego surowca i unieszkodliwienie substancji niebezpiecznych. W zakładach recyklingowych urządzenia są:

- Segregowane – według typu i poziomu ryzyka.

Efekt? Nawet 90% masy urządzenia może zostać ponownie wykorzystane. To ogromny krok w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.

E-odpady w domu – ukryty problem, o którym rzadko się mówi

Statystyki pokazują, że przeciętny mieszkaniec Europy przechowuje w domu kilka kilogramów nieużywanego sprzętu elektronicznego. Dlaczego? Zazwyczaj myślimy: „Może jeszcze się przyda”, „Naprawię, kiedy znajdę czas”, „Szkoda wyrzucić”. Jednak przechowywanie e-odpadów nie tylko zabiera miejsce. Bywa nie-

bezpieczne – zużyte baterie mogą przeciekać, a stare sprzęty zawierają substancje szkodliwe, jak rtęć czy freony. Największym problemem nie jest jednak sam sprzęt, ale brak wiedzy: co właściwie powinniśmy z nim zrobić?

Oto najważniejsze możliwości:

1. Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) – Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych bezpłatnie przyjmują każdy rodzaj sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
2. Pojemniki na drobną elektronikę – znajdują się w sklepach, szkołach, galeriach. Wrzucisz tam baterie, ładowarki, kable, żarówki, drobne urządzenia.
3. Sklepy i markety z elektroniką – przy zakupie nowego sprzętu sklep ma obowiązek odebrać stary „jeden za jeden”
4. Mobilne zbiórki elektroodpadów – w niektórych miastach funkcjonują okresowe akcje – specjalne samochody odbierają elektroodpady z wyznaczonych miejsc.
5. Naprawa urządzeń – warto odwiedzić punkty napraw. Często wystarczy wymienić jedną część, by urządzenie działało dalej.

Dlaczego warto? Więcej korzyści niż myślisz

Oddając elektroodpady, działamy w interesie środowiska, ale również własnego otoczenia. Oto kilka ważnych powodów:

- Oszczędzamy surowce naturalne – każdy odzyskany gram metalu to mniej wydobycia.
- Chronimy środowisko – szkodliwe substancje nie trafiają do gleby i wód.
- Zmniejszamy emisję CO₂ – recykling wymaga mniej energii niż produkcja surowców od zera.

- Przyczyniamy się do rozwoju gospodarki cyrkularnej, w której odpady stają się zasobem.

Ale jest jeszcze jeden, mniej oczywisty powód: nasze działania mają moc zmiany systemu. Im więcej elektroodpadów trafi do legalnych punktów zbiórki, tym bardziej opłacalna staje się ich recyklingowa działalność. A im bardziej opłacalna – tym szerzej rozwija się technologia odzysku surowców.

E-odpady to nie problem, który należy ukrywać w szufladzie. To wyzwanie, z którym możemy poradzić sobie zbiorowo, krok po kroku. Wystarczy, że zaczniemy od własnego mieszkania – od uporządkowania starej elektroniki, od decyzji: „To już mi nie służy, oddam to tam, gdzie zacznie nowe życie.”

Każda ładowarka, każda bateria, każdy telefon oddany do recyklingu to cegiełka w budowaniu bardziej odpowiedzialnej przyszłości. Przyszłości, w której nowoczesność idzie w parze z troską o środowisko.

Przyszłość odzysku surowców z elektroodpadów

Wraz z rozwojem elektroniki i elektromobilności zapotrzebowanie na surowce będzie rosło, dlatego recykling stanie się jednym z najważniejszych elementów globalnej gospodarki. Firmy i instytuty badawcze pracują nad rozwiązaniami pozwalającymi na bardziej efektywny odzysk metali rzadkich oraz automatyzację procesów sortowania. Coraz większy nacisk kładzie się także na projektowanie urządzeń w sposób ułatwiający recykling. Te praktyki staną się powszechne, w przyszłości odzysk surowców będzie szybszy, tańszy i mniej energochłonny.

Podsumowanie

Elektroodpady nie są balastem, lecz szansą na odzysk cennych surowców, na ochronę planety i na budowanie nowoczesnej, odpowiedzialnej gospodarki. To, co dla nas staje się bezużyteczne, może otrzymać drugie życie, jeśli tylko oddamy to we właściwe miejsce. Każda bateria, ładowarka, telefon trafiający do recyklingu to mały, ale realny krok ku przyszłości, w której technologia idzie w parze z troską o środowisko. A ta przyszłość zaczyna się w naszych domach – od jednej świadomej decyzji.

Rozmowa z Magdaleną Kowalczyk, dyrektor Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie

Kulisy pracy MZGOK. Jak wygląda droga odpadu?

Co dzieje się z odpadami, gdy znikają w śmieciarce? Dlaczego jedne trafiają do spalarni, inne do sortowni, a jeszcze inne – do kompostowni lub na składowisko? Jak wygląda ta droga od pierwszego ważenia aż po recykling lub unieszkodliwienie? O kulisach pracy i funkcjonowaniu instalacji opowiada Magdalena Kowalczyk, dyrektor Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Koninie.

Pierwszy przystanek: WAGA

Wszystko zaczyna się od jednego, obowiązkowego punktu – wagi. – Odpady, które przyjeżdżają do nas, najpierw wjeżdżają na wagę. Musimy dokładnie określić, jaki jest rodzaj odpadu, jaka jest waga i skąd te odpady przyjechały – wyjaśnia Magdalena Kowalczyk.

To na tym etapie zapada pierwsza decyzja o dalszym losie odpadów. – Osoba obsługująca to stanowisko kieruje dany pojazd do konkretnej instalacji w celu rozładowania – dodaje. Z wagi odpady mogą trafić w jedno z pięciu miejsc: do spalarni, sortowni, kompostowni, składowiska lub magazynu.

SPALARNIA – dla tego, czego nie da się już odzyskać

Do spalarni trafiają zmieszane odpady komunalne – to, czego mieszkańcy nie posegregowali. – Zmieszane odpady komunalne to coś, co już nie nadaje się do recyklingu, ale jest paliwem, dzięki któremu w procesie spalania odzyskujemy energię ciepłą przekształconą w energię elektryczną i ciepło systemowe – podkreśla dyrektor.

Odpady te trafiają bezpośrednio z pojazdów do bunkra. Stamtąd operatorzy przenoszą je do lejki zasypowego prowadzącego do pieca. W zamian powstają trzy produkty: **żużle i popioły** – odpady poprocesowe, które trafiają do firm zajmujących się ich dalszym zagospodarowaniem, energia elektryczna – kierowana do sieci krajowej, oraz ciepło – które trafia do sieci ciepłowniczej miasta.

Nie wszystko jednak znika w ogniu – w żużlu pozostaje dużo metali. – Żużel jest rozdrabniany i odseparowujemy metale żelazne i nieżelazne, które przekazujemy do odzysku – mówi Magdalena Kowalczyk.

SORTOWNIA – centrum drugiego życia surowców

Do sortowni trafiają te frakcje, które mieszkańcy wrzucają do kolorowych pojemników: plastik, papier, tektura i szkło. – Pracownicy doczyszczają te odpady – tworzy-

by odpady nie były przetworzone. Przetworzone wymagają zupełnie innego procesu technologicznego – tłumaczy Magdalena Kowalczyk.

Efektom kompostowania jest lokalny produkt – Magno Hortis. – Jest to ulepszacz gleby. Mogą go kupować osoby indywidual-

nie przetwarzane w zakładzie. – Trafiają tam opony i odpady wielkogabarytowe, które przekazujemy dalej do podmiotów zajmujących się ich przetwarzaniem – tłumaczy Magdalena Kowalczyk.

Jest jednak jedna szczególna sytuacja: przerwa remontowa spalarni w czerwcu. – Przez miesiąc spalarnia jest czyszczona i remontowana. Odpady zmieszane jadą wtedy do magazynu, gdzie są rozdrabniane i belowane. Potem przez kolejne dwa, trzy miesiące przewożymy je sukcesywnie do spalania – wyjaśnia dyrektor.

PSZOK – gdy mieszkaniec przywozi odpady sam

Odrębnym elementem systemu jest miejski Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. – Mieszkańcy Konina mogą indywidualnie przywieźć odpady i oddać je nieodpłatnie – mówi Magdalena Kowalczyk. To rozwiązanie dla osób, które mają większe ilości odpadów lub nie chcą czekać na odbiór przez firmę.

DROGA ODPADU – od pojemnika do nowego życia

W MZGOK nic nie dzieje się przypadkowo – każdy odpad jest rejestrowany, ważony i kierowany tam, gdzie ma największą szansę na odzysk, recykling lub bezpieczne unieszkodliwienie. W praktyce to niezwykle złożony system, który, choć dla wielu niewidoczny, codziennie chroni środowisko, odzyskuje surowce i dostarcza energię mieszkańcom. – Nasza rola rozpoczyna się dopiero tutaj w zakładzie. Musimy te odpady zagospodarować i w zależności od jego rodzaju trafia on do konkretnej instalacji – podsumowuje Magdalena Kowalczyk.

wa sztuczne dzielą na folię, butelki PET na poszczególne kolory, wybierają twarde plastiki oraz inne nadające się do recyklingu – relacjonuje dyrektor.

Dzięki temu z żółtych, niebieskich i zielonych pojemników trafiają do przemysłu: plastik – przetwarzany na granulaty i dalej wykorzystywany np. do produkcji wiader, elementów plastikowych czy odzieży (z włókien PET), papier – trafia do papierni, metale – do hut, szkło – do hut szkła.

KOMPOSTOWNIA – miejsce, gdzie odpady zamieniają się w ulepszacz gleby

Do kompostowni trafiają wyłącznie zielone odpady nieprzetworzone: trawa, liście, gałęzie, ale również obierki od ziemniaków czy marchewki, lecz nieugotowane. – Mamy kompostownię pryzmową, która wymaga tego,

ne i firmy. Bardziej nadaje się do kwiatów i na działki rekreacyjne niż do rolnictwa – dodaje.

SKŁADOWISKO – ostatni etap dla tego, czego nie da się w żaden sposób przetworzyć

Składowisko to destynacja rzadziej wybierana – tylko dla odpadów, których nie da się w żaden sposób przetworzyć. – Trafiają tam odpady budowlane oraz popioły z palenisk domowych – tłumaczy dyrektor. Niektóre frakcje, jak czysty gruz lub minerały, są jednak wykorzystywane ponownie na przykład do budowy dróg technologicznych, jako warstwy przesypowe czy do tworzenia obwałowań i wałów.

MAGAZYN – dla gabarytów, szkła i... jednego wyjątkowego miesiąca

Magazyn to miejsce przeznaczone dla odpadów, które nie są

Małe zmiany, które naprawdę robią różnicę

Nowy rok to dla wielu osób symboliczny moment na wprowadzenie zmian w życiu codziennym. Coraz częściej myślimy nie tylko o własnym zdrowiu czy rozwoju, ale też o środowisku, w którym żyjemy. Rok 2026 może być doskonałą okazją, by wprowadzić kilka prostych, ekologicznych nawyków, które – stosowane przez większą liczbę osób – przynoszą realny efekt. Oto 10 najważniejszych postanowień, które warto rozważyć.

1 Ograniczę zużycie plastiku jednorazowego

Ograniczenie zużycia plastiku jednorazowego to jeden z najprostszych sposobów, by realnie zmniejszyć ilość odpadów, które produkujemy na co dzień. W 2026 roku warto szczególnie zwrócić uwagę na przedmioty, które najczęściej trafiają do kosza – takie jak butelki PET, foliowe woreczki czy jednorazowe opakowania. W 2026 roku warto zastąpić je: bidonem lub butelką wielorazową, materiałowymi torbami, pojemnikami na żywność.

Nawet tak niewielkie zmiany mają znaczenie. Jedna osoba, która regularnie korzysta z wielorazowych zamienników, może w ciągu roku ograniczyć ilość produkowanych odpadów o kilka kilogramów.

2 Wybiorę transport niskoemisyjny

Wybór transportu niskoemisyjnego nie oznacza całkowitego porzucenia samochodu, lecz świadome podejmowanie decyzji, które pozwalają ograniczyć emisję spalin. Warto więc: częściej korzystać z komunikacji publicznej, łączyć kilka spraw w jedną podróż, wybierać jazdę na rowerze oraz spacer.

Takie codzienne, rozsądne wybory pozwalają realnie obniżyć koszty dojazdów i jednocześnie wpływają na poprawę jakości powietrza, którym wszyscy oddychamy.

3 Zmniejszę marnowanie żywności

Zmniejszenie marnowania żywności to jeden z najbardziej efektywnych sposobów, by dbać zarówno o planetę, jak i o własne finanse. To właśnie gospodarstwa domowe odpowiadają za największą część wyrzucanego jedzenia w Europie, dlatego nawet drobne zmiany w codziennych nawykach mogą przynieść ogromny efekt. Warto: planować posiłki, robić listę zakupów, zamrażać nadwyżki, kreatywnie wykorzystywać „resztki”.

4 Wybiorę lokalne produkty

Wybieranie lokalnych produktów to prosty sposób, by codzienne zakupy stały się bardziej przyjazne środowisku i wspierały ludzi żyjących wokół nas. Kupowanie żywności od lokalnych rolników lub producentów oznacza: krótszy łańcuch dostaw, mniejszy ślad węglowy, wsparcie dla lokalnej gospodarki.

Sięgając po lokalną żywność, dbamy jednocześnie o środowisko, zdrowie i rozwój naszego regionu – to korzyść na wielu poziomach.

5 Postawię na energooszczędność w domu

Postawienie na energooszczędność w domu nie wymaga dużych inwestycji – wystarczy kilka pro-

miotów – ubrania, elektronika czy dekoracje – kupujemy pod wpływem chwili, choć często nie są nam naprawdę potrzebne. Dlatego w 2026 roku warto: kupować rzadziej, wybierać rzeczy trwalsze, korzystać z second-handów, naprawiać zamiast wyrzucać.

Takie podejście pomaga nie tylko zmniejszyć ilość odpadów, ale również oszczędzać pieniądze i budować bardziej odpowiedzialne nawyki zakupowe.

7 Zadbam o zieloną przestrzeń wokół domu

Zadbanie o zieloną przestrzeń wokół domu nie wymaga dużej powierzchni ani skomplikowanych działań – liczy się każdy kawałek zieleni. Nawet mały ogródek, balkon czy kilka doniczek na para-

pele, oddzielanie bioodpadów, korzystanie z punktów PSZOK przy problematycznych odpadach.

Dzięki takim prostym działaniom każdy z nas może przyczynić się do bardziej efektywnego recyklingu i ochrony środowiska.

9 Ograniczę chemikalia w domu

Ograniczenie chemikaliów w domu to prosty sposób, by stworzyć zdrowsze i bardziej przyjazne środowisku miejsce do życia. Środki czystości, detergenty czy kosmetyki można zastąpić produktami: ekologicznymi, naturalnymi, biodegradowalnymi.

Takie zamienniki skutecznie spełniają swoją funkcję, a jednocześnie ograniczają kontakt domowników z agresywną chemią. To niewielka zmiana, która pozytywnie wpływa zarówno na zdrowie, jak i na środowisko.

10 Zaangażuję się w lokalne inicjatywy ekologiczne

Zaangażowanie się w lokalne inicjatywy ekologiczne to świetny sposób, by realnie wspierać środowisko i jednocześnie poczuć więź ze swoją społecznością. Coraz więcej gmin, szkół i organizacji prowadzi akcje sprzątania terenów zielonych, sadzenia drzew czy wymiany roślin. Często organizowane są też warsztaty i spotkania poświęcone edukacji ekologicznej. Nawet pojedyncze zaangażowanie może przynieść widoczne efekty, a regularne uczestnictwo wzmacnia poczucie wspólnoty i pokazuje, że razem można zrobić naprawdę wiele.

stych nawyków. Małe zmiany robią różnicę: wyłączanie urządzeń w trybie standby, wymiana żarówek na LED, regulacja temperatury, uszczelnianie okien.

Dzięki takim działaniom można realnie obniżyć domowe rachunki, nawet o kilkanaście procent, jednocześnie zmniejszając wpływ na środowisko.

6 Ograniczę konsumpcję i wybiorę jakość zamiast ilości

Ograniczenie konsumpcji i stawianie na jakość zamiast ilości to sposób na bardziej świadome i zrównoważone życie. Wiele przed-

cie mogą stać się miejscem wspierającym lokalną bioróżnorodność. Warto: sadzić rośliny miododajne, tworzyć miejsca schronienia dla owadów, zbierać deszczówkę do podlewania, utworzyć kompostownik.

8 Odpowiednio posegreguję odpady

Odpowiednia segregacja odpadów to prosta czynność, która realnie wpływa na zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska. Wystarczy poświęcić chwilę uwagi, by robić to poprawnie. Kluczowe jest: sprawdzanie oznaczeń, dokładne opróżnianie opako-

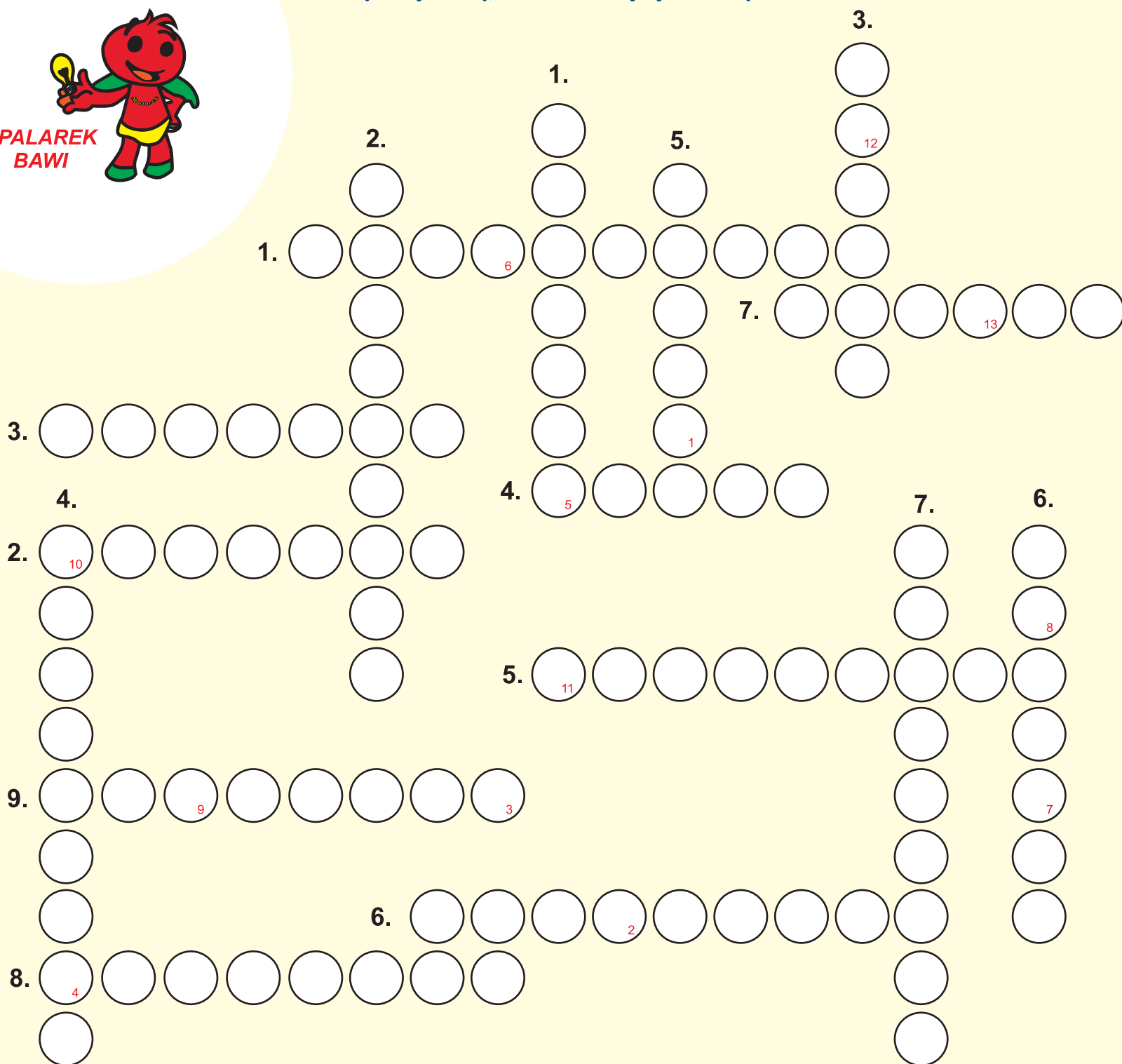
Podsumowanie

Postanowienia noworoczne nie muszą być rewolucyjne, aby przyniosły trwały efekt. Rok 2026 może stać się początkiem zmian, które poprawią jakość życia i ograniczą negatywny wpływ na planetę. Wystarczy zacząć od jednej lub dwóch prostych decyzji – a reszta przyjdzie naturalnie.

SPALAREK
BAWI

Rozwiąż krzyżówkę, a czerwone cyfry utworzą hasło.

HASŁO:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

POZIOMO:

1. Dzielenie różnych rodzajów odpadów.
2. Główny składnik bluzy polarowej.
3. Plastikowa lub szklana.
4. Odpad opakowaniowy, np. foliowy lub papierowy.
5. Są z niego zrobione, np. puszki.
6. Miejsce spalania odpadów.
7. Może być nią, np. cegła po rozbiórce budynku.
8. Gdy się zepsuje jest elektroodpadem.
9. Odpady powstałe w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych.

PIONOWO:

1. Dawniej stosowany w pokryciach dachowych, niebezpieczny dla zdrowia.
2. Odzysk, który polega na powtórным przetwarzaniu.
3. Trafiają na składowisko.
4. Kolorowe na odpady.
5. Drukowana na nim, np. gazeta.
6. Nawóz wytwarzany, np. z liści i trawy.
7. Stłuczona filiżanka to odpad...

Informator Ekologiczny Eko-Gmina

Wydawca: MZGOK Spółka z o.o. w Koninie
ul. Sulańska 13, 62-510 Konin
kontakt z zespołem redakcyjnym: bok@mzgok.konin.pl, tel. (63) 246-81-79
Redaktor naczelna: Jolanta Kowalska
Redaguje zespół: Krystian Cichocki, Anna Chadał, Monika Wódczak
Zdjęcia: www.freepik.com, pixabay.com

